No. 3099. Zaterdag 21 October 1939. 56ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 1292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 1550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

ZUIGELINGENZORG

Enkele weken geleden schreven wij een recensie op het mooie boekje van Arts Engels over wat moeders moeten doen met hun babys in het eerste jaar na hun geboorte.

We schreven daarin ook over onze nog al te weinig bekende mooie „Beatrix Stichting". Zo noemden we heel verkeerd de „Jubileum Stichting voor Moederschapszorg en Zuigelingenzorg". Maar aan ons was zelfs niet de juiste naam dezer mooie vereniging bekend.

Wellicht ook niet aan Dokter Engels, die anders veel effectiever op zijn boekje had kunnen zetten: „Uitgegeven met goedkeuring van de Jubileumstichting voor Moederschapszorg en Zuigelingenzorg", dan „uitgegeven met goedkeuring van de Curaçaose Vereniging voor Wetenschappen."

Bovendien heeft de naam dezer vereniging voor zuigelingzorg ook een dergelijke omvang, dat de juiste naam niet te onthouden is en er ook in afkortingen moeilijk wat van te maken is.

In de wandeling noemen de leden zelf de stichting „Zuigelingenzorg".

Zoals misschien velen in de advertenties hebben gelezen, is deze vereniging dezer dagen begonnen met een consultatiebureau en dit is aanleiding voor ons, om er eens wat meer over te vertellen.

De betrekkelijk grote kindersterfte van kinderen in hun eerste levensjaren, is reeds lang op Curaçao een probleem. Door de komst van vroedvrouwen met Nederlands diploma, is het probleem in de maanden voor de geboorte en de eerste weken daarna, wel grotendeels opgelost en deze goede verzorging heeft ook wel enige invloed op het eerste jaar na de geboorte; maar die invloed is nog maar heel minimaal.

Curaçao heeft bovendien in deze met heel abnormale omstandigheden te doen. Een groot getal moeders van deze babys is ongehuwd. En van dit grote getal is het grootste deel weer jonge vrouwen, hier gekomen veelal van de Engelse eilanden als werkster, dienstbode, enz., die wanneer ze moeder geworden zijn, de hulp van ouders of familieleden ontberen en dikwijls hun kinderen moeten overlaten aan de zorg van vreemden of er misschien helemaal geen zorg voor hebben, omdat ze zelf overdag er op uit moeten om te werken. De zorgeloosheid verder dezer moeders is dikwijls zeer groot, zodat het nog al eens gebeurt, dat een kind zware brandwonden heeft, omdat de lamp in bed gevallen is, of het kind van tafel is gevallen en een armpje brak enz.

Verkeerde voeding is een herhaaldelijk voorkomend verschijnsel en het grootste deel van het sterftecijfer staat dan ook onder de voedingsstoornissen.

En vooral bij deze laatste en grootste categorie zal de Stichting Zuigelingenzorg machtig kunnen helpen.

Het bestuur bestaat uit de Dames Mevr. Goslinga en Mevr. Dr. Arends. Verder uit de Heren: Mr. Desertine, Ernesto Martijn, Christ. Winkel, Alfred Senior en Dr. Oduber.

Deze laatste heeft op verzoek van de Stichting zich gaarne beschikbaar gesteld, om geheel uit liefde voor het kind, gratis zijn diensten beschikbaar te stellen. En de stichting mag zich hiermee wel bijzonder gelukkig noemen, daar zij hiermede een der bekwaamste en tevens meest toegewijde kinderartsen ter harer beschikking heeft.

De stichting is thans begonnen met consultatiebureaux in de zittingskamers der Gouvernements-doktoren, waar Zuster van der Laar zitting houdt tot het geven van raad en bijstand aan moeders met zuigelingen.

In het kantoor beoosten de haven Werfstraat, hoek Bitterstraat op Scharloo. wordt zitting gehouden iedere Dinsdag en Donderdag van 3 — 5 uur; bewesten de haven in de Niewindtstraat Otrabanda wordt zitting gehouden iedere Woensdag en Vrijdag van 3 — 5 uur.

Op deze consultatiebureaux worden zo nodig ook aan de moeders en zuigelingen vitamine verstrekt, lactogeen, enz., geen geld echter.

Het zal in de eerste tijd nog wel enige moeilijkheden geven. Een moeiheeft men het idee dat ook dit consultatiebureaux een slechte faam heeft bij de mensen. Doordat n.l. al jaren hier een consultatiebureau met veel succes werkt voor de t.b.c. patiënten, heeft men het idee dat ook het consultatiebureau is voor mal di pechoe. Onze lezers en lezeressen echter die moeders met zuigelingen kennen, kunnen wel verhelderend werken en wijzen op het grote nut en belang om hun kinderen geregeld te laten nazien.

In deze maand is men in de stad begonnen, maar ook de buitendistricten zullen spoedig ook hun consultatiebureaux moeten hebben, waarbij veel hulp verwacht mag worden van de aldaar gevestigde vroedvrouwen.

Moge de meerdere bekendheid, welke we hiermede hopen te hebben gegeven aan deze nuttige stichting, ook medewerken tot grote waardering en steun. In welke vorm deze gegeven kan worden, daaromtrent zullen gaarne de bovengenoemde bestuursleden onze lezers en lezeressen inlichten.

Duitse Bisschoppen over de oorlog

De radio heeft geen berichten gegeven over wat de Duitse bisschoppen gezegd hebben, tot hun gelovigen bij het uitbreken van de oorlog. Thans geven de katholieke bladen deze brieven, welke van een geheel andere toon zijn als de brieven van de Duitse bisschoppen, welke we ons nog herinneren uit de wereldoorlog.

In alle kerken van het bisdom Münster is op de tweede Zondag van September een herderlijk schrijven voorgelezen van den bisschop van Münster, mgr. graaf von Galen.

Uit dit schrijven publiceren wij enkele kenmerkende passages:

„De rijksregering, aldus de bisschop, „heeft aan de kerkelijke autoriteiten in Duitsland medegedeeld, dat het momenteel ongewenst is, in de kerken iets te zeggen over de buitenlandse politieke toestand van het Duitse vaderland.

Met de oprechte wil, de verordeningen van deze instanties, die de zorg hebben over het tijdelijke welzijn van het volk, voor zover geoorloofd is, na te komen, zal ik vanaf deze heilige plaats niet spreken over de zorgen en de liefde voor het heil en het geluk van ons Duitse volk en vaderland, die ons hart en ieder Duits hart beroeren.

Ik weet het, gij allen voelt het met mij en bidt met mij, dat God de gebeurtenissen, die over ons zijn gekomen, tot het goede zal keren en aan ons vaderland spoedig weer de zegen van een eervolle vrede in vrijheid en gerechtigheid zal verlenen".

De bisschop van Münster wijst dan op de woorden: „Wij zijn de uwen, de uwen willen wij zijn", welke woorden Paus Pius XI heeft neergelegd in het gebed aan Christus Koning. De beschouwing van deze woorden moet allen troost geven in deze moeilijke tijd.

„.... Wij zijn de Uwen! Laat ons over dit feit en deze werkelijkheid blijven spreken. opdat wij er de troost van deze waarheid uit kunnen putten. Deze waarheid geldt ook voor onze geliefden, die ver van ons vertoeven, misschien in gevaar en ellende, misschien in nood.

Welk leed en welke zorgen, welke kommer en smart er ook over ons mogen komen: niets gebeurt er zonder de wil van God, die ook uit het kwaad nog het goede weet te trekken en die ieder persoonlijk door dit wisselvallige leven wil leiden tot het eeuwig geluk van het hemelse vaderland.

De uwen willen wij zijn! Dit moet vooral bewaarheid worden bij de beproevingen en het lijden, dat Gods oneindige wijsheid over ons laat komen. Denkt niet, dat gij door God vergeten, of verlaten zijt, wanneer zorgen en benauwenis, lijden, droefheid en bittere nood over ons zouden komen......

Wanneer lijdensuren over ons zouden komen, gelijk aan de uren, die Christus op de Olijfberg heeft meegemaakt, en waarbij de Heiland water en bloed zweette en Hij tot God het gebed richtte: „Vader, als het mogelijk is, laat dan deze kelk aan mij voorbijgaan!", dan willen wij toch ook in navolging van het goddelijk voorbeeld van Jesus zeggen: „Maar niet mijn wil, maar Uw wil geschiede!"

Wij moeten de ogen richten naar het kruis van Christus en onze innerlijke verbondenheid met Maria, de Moeder van Smarten, moet voor ons een aansporing zijn en moet ons de kracht geven om in uren van leed en droefenis te zeggen: „De Uwen willen wij zijn!"

Als wij zo in navolging van de liefde van Jesus Christus, die mens geworden is om te boeten voor de zonden van alle mensen en om de zondaars te redden, in vrijwillige boete en eerherstel voor elkander opkomen, dan mogen wij hopen, dat God Zijn genadenrijke en almachtige ontferming over ons en over ons geliefd Duits vaderland zal doen nederdalen."

Tot zover het schrijven van mgr. von Galen.

Na een ontroerend schrijven aan de geestelijkheid heeft de aartsbisschop van Freiburg in Breisgau, Z. H. Exc. mgr. Konrad Gröber, thans een herderlijk schrijven aan zijn diocesanen uitgevaardigd, dat als volgt luidt:

„De toenemende spanningen van de voorafgaande maanden hebben nu, ondanks alle vredespogingen van den H. Vader, de oorlog doen ontbranden. Wij, ouderen, weten wat de oorlog in de jaren 1914—1918 was en wat hij ons nam. Wat de oorlog brengen zal, die nu is uitgebroken, weet God alleen. Alleen dit weten wij zeker, dat de oorlog voor ieder volk, dat daarin gewikkeld wordt, ja voor de gehele wereld, een vreselijke beproeving is.

Wij zijn daarom ook te nauw verbonden met ons vaderland en ons volk, dan dat wij de oorlog met gejubel zouden begroeten. Wij zijn echter ook te Christelijk en te sterk van karakter, dan dat wij ineen zouden storten onder het juk van de oorlog.

Moge de oorlog toch niet onze streek, die een grensgebied is, treffen! Hopen wij, dat de oorlog geen stromen van tranen zal pressen uit de ogen der mensen en dat hij de aarde niet zal kleuren met stromen bloeds!

Moge de oorlog ons doen denken aan God en aan de profetische woorden van Jesus Christus, onzen Heer. Met Gods kracht en met de troost van Christus willen wij de oorlog dragen en onze plicht vervullen in eer en trouw, of wij op het slagveld staan, of op onze geboortegrond blijven.

Waarlijk, dit ene hebben wij nog meer dan ooit te voren nodig: de vrijheid voor God en Zijn Kerk, opdat door deze vrijheid en rechtvaardigheid ons volk de zegen van den Almachtige moge ontvangen!

Geknield en met aandrang willen wij tot God bidden: Laat de oorlog kort zijn, o Heer- Laat het geen oorlog zijn, o Heer, waarin het gaat om veel meer en veel kostbaarder goed dan verloren gebied alleen!

Laat het een oorlog zijn, o Heer, waaruit een blijvende vrede ontspruit. Moge in vervulling gaan wat de profete Jeremias geschreven heeft: „Hebt geen angst voor hen, want ik wil zorgen, dat gij hen niet behoeft te vrezen, Ik maak u tot een hechte burcht, tot een ijzeren zuil, tot een sterke muur. Zij zullen tegen u strijden, maar u niet overweldigen. Want Ik ben met u, zegt de Heer, om u te bevrijden".

De aartsbisschop van Freiburg heeft eveneens enkele woorden gericht tot zijn diocesanen, die uit het diocees moesten vertrekken, om het land te dienen en vooral tot hen, die uit de grensdorpen en steden zijn geëvacueerd:

„Ik wens dat gij door uw broeders in het geloof overal zo wordt opgenomen, als waart gij broeders en zusters naar het lichaam, ja, als waart gij Christus onze goddelijke broeder, zelf.

Ik wens, dat vooral de vrouwen. de kinderen, de zieken en de ouden van dagen bijzonder worden geholpen. Ik wens, dat uw priesters in de zielzorg uw lot in opofferingsgezindheid delen."

Mgr. Gröber geeft tenslotte aan zijn diocesanen de verzekering van hun onderlinge verbondenheid in Christus en spoort hen aan, dapper en geduldig de beproevingen te dragen.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Om 16 millioen Scandinaviërs veilig te stellen tegen de invaserende macht van Rusland, hebben de Koningen van Zweden, Denemarken en Noorwegen en de president van Finland een bespreking gehouden te Stockholm. Het gevaar dreigde momenteel vooral voor Finland en ofschoon de toestand nog niet geheel tot rust is, schijnt toch, vooral ook door invloed van de Ver. Staten de vrede in dit gedeelte van Europa bewaard te kunnen blijven. Donderdag heeft President Kallio van Finland nog eens uitdrukkelijk in de radio medegedeeld, dat het zijn onafhankelijkheid tot het uiterste zal verdedigen en dat in deze niet alleen morele, maar ook daadwerkelijke hulp door de andere Noorse Staten is toegezegd.

Turkije schijnt met de Entente een pact te hebben afgesloten tot onderlinge bijstand in het Oosten van de Middellandse zee; maar een clausule in dit pact maakt een uitzondering ten opzichte van Rusland. Het blijkt trouwens meer en meer, dat Engeland en Frankrijk Rusland niet tot uitgesproken vijand maken willen en hun krachten momenteel alleen tegen Duitsland willen concentreren.

Aan Duitsland trouwens hebben ze de handen vol. De Fransen zijn thans weer zo goed als overal op eigen gebied teruggetrokken, gedwongen door het geweldig offensief van de Duitsers. Of deze nog met een groot offensief tegen de Maginotlinie zullen beginnen, zoals reeds enige dagen door Franse berichten is voorspeld? Momenteel schijnt men aan het Westfront veel last van het weer te hebben; de regens hebben de Rijn doen zwellen en veel overstromingen in de versterkingen schijnen daarvan het gevolg te zijn.

Donderdag is van het Duitse commando een bericht gekomen, dat de Duitse verliezen aan het Westfront tot 7 October bedroegen 196 doden, 356 gewonden en 114 vermisten. 60 Vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten, waaronder 12 Engelsen.

Wanneer deze berichten waar zijn, dan schijnt de oorlog in het Westen niet veel meer te zijn, als een vasthouden van troepen: en wel er op berekend, wie het langste het zal uithouden.

Grotere activiteit wordt ontplooid ter zee en in de lucht. In de laatste week zijn er verschillende luchtraids geweest boven Engeland, vooral Schotland waar de Engelse vlootbasis is gevestigd; maar ook worden er herhaaldelijk o.a. Woensdag nog van Schiermonnikoog gevechten gemeld van Engelse oorlogsschepen, welke door Duitse vliegmachines worden aangevallen. We hebben hier te doen met een geheel nieuwe strijdmethode, vliegtuig tegen oorlogsschip, welke de grootste aandacht heeft van de militairen, ook der niet-oorlogvoerende landen.

Deze strijd van Duitsland tegen de Engelse vloot heeft tot doel de blokkade te breken: want hierover is een ieder het eens, dat wanneer Engeland deze blokkade weet te handhaven, het op den langen duur de oorlog moet winnen.

Engeland zou alleen dán verslagen kunnen worden, als het de heerschappij op zee zou verliezen. Een vijandelijke inval op het Engelse grondgebied is onmogelijk. Vandaar de noodzakelijkheid voor Duitsland, om de zee-verbindingen van Engeland af te snijden, om dit land uit te hongeren of te ruineren. Slaagt Duitsland daar niet in, dan is het zelf veroordeeld, ten onder te gaan.

Evenmin als in de wereldoorlog heeft, Groot Brittannië ook nu geen algemene blokkade van Duitsland uitgesproken, maar het heeft alle zeevarende landen medegedeeld, welke goederen het als contrabande zal beschouwen. Deze keer zal het voor Engeland heel wat gemakkelijker zijn om zijn standpunt te handhaven, dat in de wereldoorlog zo dikwijls op volkenrechtelijke gronden aangevochten werd. Aangezien het Volkenrecht, voorzover het eigenlijk wel bestaat, meer dan ieder ander recht op gewoonte berust, kunnen de precedenten hier grote invloed uitoefenen. Het meeste van wat Engeland destijds reeds heeft bestreden, behoeft het nu niet meer aan te vallen. En de voornaamste tegenstanders waren in die jaren — van 1914 tot 1915 — de Verenigde Staten, die momenteel niet de minste lust hebben het door Engeland geproclameerde zeerecht te bestrijden.

In de laatste oorlog heeft Duitsland de door Engeland doorgevoerde uitbreiding van het blokkaderecht aangegrepen als motief voor de z.g. onbeperkte duikbootoorlog, welks wezen daarin bestond dat schepen zonder enige waarschuwing en zonder te letten op de redding der bemanning getorpedeerd werden. Deze keer heeft het Rijk de omgekeerde weg ingeslagen. De Athenia werd volgens de methode van de onbeperkte duikbootoorlog getorpedeerd en daarmede werd het voor de Engelsen zeer gemakkelijk om aan hun blokkaderecht kracht bij te zetten.

Als oorlogvoerende partij eist Engeland voor zich het recht op om alle neutrale schepen te onderzoeken en na te gaan of zij direct of indirect contrabande voor Duitsland vervoeren. De maatregel heeft dus geen betrekking op Duitse uitvoer, maar Duitse goederen zijn zonder meer aan het prijzenrecht onderworpen en tegen ontduiken waakt Groot-Brittannië door bewijzen van oorsprong te eisen.

In de wereldoorlog heeft de Britse diplomatie harnekkig moeten strijden om de neutralen er toe te brengen goed te vinden, dat hun schepen genoopt werden van koers te veranderen om zich in de Britse havens te laten onderzoeken. Tenslotte echter zagen zij in dat het ook voor hen het verstandigste was, niet in het minst omdat de Duitsers in het wilde weg de zeeën met mijnen besmet hadden.

Wederom heeft Engeland nu „contrabande-controleplaatsen" ingericht, een soort douanepost voor de neutrale scheepvaart. Voorlopig zijn er vijf, in Kirkwall, Weymouth, The Downs, Gibraltar en Haifa.

Schepen welke onderweg zijn naar Duitsland of naar havens van waaruit goederen naar Duitsland vervoerd kunnen worden — zoals Genua, Triest of Bergen — worden uitgenodigd, om vrijwillig naar een van de controleplaatsen te gaan. Geven zij aan deze invitatie gehoor, dan krijgen ze bij het onderzoek faciliteiten, zij kunnen voor zover zij geen contrabande vervoeren, zeer vlug en met een vrijbrief verder reizen. Wanneer zij echter niet op de uitnodiging ingaan, dan lopen ze ge-

vaar, door een Engels of Frans oorlogsschip naar een haven te worden gebracht, waar ze niet gecontroleerd kunnen worden.

De lijst van contrabande is omvangrijk. Zij kan ieder ogenblik uitgebreid worden. Absoluut verboden is de aanvoer van wapens, munitie, springstoffen en chemicaliën, die voor de oorlogvoering gebruikt kunnen worden. Eveneens verboden zijn machines en machineonderdelen, waarmee men oorlogstuig kan vervaardigen. De voornaamste contrabande is echter wel benzine en aanverwante stoffen. Daarbij komen dan nog metalen, vliegtuigonderdelen, werktuigen, betalingsmiddelen en zelfs wissels.

Behalve de absolute contrabande zijn e rnog de relatieve, waarbij de regering zich het recht voorbehoud of zij de toevoer naar Duitsland al dan niet toestaat. In de practijk zal er wel geen groot onderscheid zijn, want tot de absolute contrabande behoren alle voedings- en kledingsmiddelen, benevens alles wat voor hun vervaardiging vereist wordt.

Aangezien Engeland momenteel veel scheepsruimte voor oorlogs- en militaire doeleinden nodig heeft, ligt er voor de neutrale landen een nieuw afzetgebied open, dat zelfs nog goed betaalt ook. Men moet zich echter niet al te zeer verwonderen, wanneer de Neutralen van de Engelse blokkade velerlei moeilijkheden zullen ondervinden. Het nieuwe ministerie voor economische oorlogvoering zal, om de directe levering van contrabande aan Duitsland te verhinderen, zuiver moeten berekenen, hoe groot de eigen behoeften zijn van die landen, welke men als doorgangsgebied kan aanmerken. Dat geeft vanzelfsprekend voldoende stof voor meningsverschillen. Men kan, om eens een voorbeeld te geven, door groter melkverbruik het vleesverbruik inkrimpen. Wanneer men dus b.v. in Italië plotseling meer melk gaat afnemen dan gewoonlijk, dan kan hiervoor aan Duitsland meer vlees geleverd worden. En dergelijke gevallen komen in duizenden variaties voor.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

HET VOORSPEL VAN DE OORLOG.

Gesprekken tussen Hitler en Henderson.

Onthullingen uit het Engelse blauwboek.

De Times bevatte een uitvoerig uittreksel uit het Engelse blauwboek, waarin enige telegrammen voorkomen, welke de Britse ambassadeur te Berlijn Sir Neville Henderson de laatste dagen van Augustus aan zijn regering zond. Deze telegrammen werpen een merkwaardig licht op de stemming van de Duitse nati.-socialistische leiders, vlak voor het uitbreken van de oorlog tussen Duitsland en Polen en de daarop volgende oorlogsverklaring van Engeland en Frankrijk aan Duitsland.

Op 23 en 24 Augustus zond Henderson twee telegrammen aan zijn regering met een verslag van zijn onderhoud met Hitler, toen hij den Duitsen rijkskanselier het persoonlijk schrijven overhandigde, hem door Chamberlain gezonden, waarin de premier er de nadruk op legde, dat de Britse houding jegens Polen geen wijziging zou ondergaan tengevolge van het Duits-Russische accoord. Van den beginne af was Hitler prikkelbaar en halsstarrig Hij hield geen lange vertogen, maar zijn taal was heftig en overdreven. Hij hield o.a. een tirade tegen de Britse steun aan de Tsjechen en de Polen.

In het tweede telegram zei de ambassadeur: „Hij was de tweede keer volkomen kalm en verhief geen enkele maal zijn stem. Het gesprek duurde tussen de 20 minuten en een half uur, maar leverde geen nieuws op, behalve dat hij bij dit mondeling onderhoud heel wat scherper was dan in zijn schriftelijk antwoord betreffende zijn vaste besluit Polen aan te vallen, indien „er nog één Duitser in Polen zou worden mishandeld".

Hitler zei, dat hij nu vijftig jaar oud was; hij had liever nu een oorlog, dan wanneer hij 55 of 60 jaar zou zijn.

De Duitsers zouden ditmaal vechten tot den laatsten man. Het zou in 1914 heel anders zijn gelopen, als hij toen kanselier was geweest.

Over het niet-aanvalspact met Rusland merkte hij op, dat Engeland hem tot een vergelijk met Rusland had gedwongen. Hij scheen er niet geestdriftig over, maar voegde er aan toe, dat, als hij tot een overeenkomst kwam, deze voor lange tijd zou gelden.

Sir Neville Henderson gaf verder op 25 Augustus een telegrafisch verslag van een gesprek met Hitler van die ochtend, waarbij de Duitse kanselier „volkomen kalm en normaal" was.

„.... De verschillende punten, door den heer Hitler opgesomd, betroffen o.a. dat de enige winnaar van een nieuwe Europese oorlog Japan zou zijn; dat hij van aard een kunstenaar was en geen politicus en dat hij, als eenmaal de Poolse kwestie was opgelost, zijn leven zou eindigen als kunstenaar en niet als oorlogsstoker; hij wenste Duitsland niet te veranderen in niets dan kazernes en hij zou dat alleen maar doen, als hij ertoe gedwongen was; hij zelf rust zou nemen; dat hij er geen belang bij had te zorgen, dat Engeland zijn woord tegenover Polen zou breken; dat hij niet wenste kleingeestig te zijn in enigerlei regeling met Polen en dat het enige, wat hij nodig had voor een overeenkomst met dit land een gebaar was van Engeland om te tonen, dat het niet onredelijk zou zijn."

Engels-Duits accoord was nog mogelijk.

De 28ste Augustus zond Henderson wederom een telegram aan Lord Halifax, waarin hij verslag uitbracht over een nieuw onderhoud dat hij met Hitler gehad had.

„Ik heb den kanselier vanavond om half elf ontmoet. Hij wenste, dat ik 10 uur zou komen, maar ik antwoordde, dat ik de vertaling pas enige tijd later gereed kon hebben. De heer Von Ribbentrop en ook dr. Schmidt waren erbij tegenwoordig. Het gesprek duurde vijf kwartier.

De Rijkskanselier begon met de Duitse vertaling te lezen. Toen hij klaar was, zei ik, dat ik enkele opmerkingen wenste te maken op grond van aantekeningen, gemaakt tijdens de besprekingen met den eersten minister van Z. M.'s minister van Buitenlandse Zaken. Allereerst wenste ik te zeggen, dat wij het in Engeland als onzinnig beschouwden, dat de Duitse regering zou veronderstellen, dat Engeland de vernietiging van Duitsland als een vaststaande politiek beschouwde. Wij achtten het echter niet minder verbazingwekkend dat er nog iemand in Duitsland een ogenblik aan zou twijfelen, dat wij zouden vechten voor Polen, als zijn onafhankelijkheid of levensbelangen bedreigd werden.

Het Engelse volk wenste ernstig met Duitsland tot een vergelijk te komen en niemand meer dan de eerste minister. (De heer Von Ribbentrop merkte op, dat de heer Chamberlain hem eens gezegd had, dat het zijn dierbaarste wens was). Thans stond het hele Britse publiek achter den eersten minister. Chamberlain zou zijn politiek van een vergelijk kunnen uitvoeren, indien, maar ook uitsluitend dan, de heer Hitler bereid was tot medewerking. Het was nu of nooit en de beslissing berustte bij den heer Hitler. Als hij bereid was dit vergelijk op te offeren om oorlog te voeren of onmatige eisen aan Polen te stellen, berustte de verantwoordelijkheid bij hem. Wij boden hem vriendschap aan, doch slechts op grond van een vreedzame en door vrije onderhandeling verkregen oplossing van het Poolse vraagstuk.

Hitler antwoordde, dat hij bereid zou zijn te onderhandelen als een Poolse regering bestond, welke bereid was redelijk te zijn en welke inderdaad het land beheerste.

Ik zei toen aan Hitler, dat hij een keuze moest doen tussen Engeland en Polen. Als hij onmatige eisen stelde, was er geen kans op een vreedzame oplossing. De Corridor werd vrijwel geheel door Polen bewoond. Hitler viel mij hier in de rede met de opmerking, dat zulks alleen maar was, omdat een millioen Duitsers sinds de oorlog uit streek was verdwenen. Ik herhaalde, dat de keus bij hem lag.

Hitler bleef intussen maar hameren op het aambeeld van Polen en ik bleef even halsstarrig den Führer zeggen, dat hij te kiezen had tussen de vriendschap met Engeland, welke wij hem aanboden, en buitensporige eisen aan Polen welke een eind zou maken aan alle kans op de Britse vriendschap.

Het is niet nodig de bijzonderheden te herhalen van dit lange en ernstige gesprek, in de loop waarvan de enige gelegenheid, waarbij de heer Hitler opgewonden werd, was toen ik opmerkte, dat het niet te doen was om Danzig en de Corridor, maar om ons vaste besluit, geweld met geweld te weerstaan.

Twee vragen.

Tenslotte stelde ik hem twee vragen op het doel af. Was hij bereid rechtstreeks met de Polen te onderhandelen en was hij bereid het vraagstuk van een uitwisseling van bevolking te bespreken? Hij antwoordde bevestigend ten aanzien van het laatste (hoewel ik er niet aan twijfel, dat hij tegelijkertijd dacht aan een herziening van de grenzen. Wat het eerste betreft, zei hij, dat hij geen antwoord kon geven, voordat hij aan het antwoord van Z.M.'s regering de zorgvuldige overweging had gegeven, welk een dergelijk stuk verdiende. In dit verband wendde hij zich tot den heer von Ribbentrop en zei: „Wij moeten veldmaarschalk Göring roepen om er met hem over te spreken."

Ik herhaalde tenslotte heel plechtig de voornaamste woord van het hele gesprek, voorzover mij betrof — n.l. dat het aan hem lag, of hij de voorkeur zou geven aan een eenzijdige oplossing, welke oorlog zou betekenen ten aanzien van Polen, of de Britse vriendschap. Als hij bereid was dit laatste te vergoeden met een edelmoedig gebaar ten aanzien van Polen, zou hij met één slag de hele openbare mening in zijn voordeel veranderen, niet alleen in Engeland, maar in de hele wereld. Ik liet in zijn gedachten geen twijfel over aan wat het alternatief zou zijn, evenmin sprak hij daarover.

FRANSEN EN DUITSERS.

In 1914 hebben de Duitsers zich vergist in de „gevechtswaarde" van de Franse strijdkrachten. Thans zal dit hun niet meer overkomen. Men behoeft slechts de rede van maarschalk Goering te lezen, die onlangs met zoveel éclat en élan de wereld werd ingezonden om er van overtuigd te zijn, dat de Duitsers weten wat ze aan de Fransen hebben.

In 1870, toen de Frans-Duitse oorlog uitbrak, was het Duitse opperbevel dezelfde mening toegedaan als thans de Duitse maarschalk. Hoewel de chef van de generale staf von Moltke en de minister van Oorlog von Roon verzekerd waren van de superioriteit van het Duitse leger, waren zij absoluut niet blind voor de „gevechtswaarde" der Franse troepen. Luitenant-generaal H. L. van Oordt citeert in zijn boek „Napoleon III en Bismarck" een woord van Gramont gesproken in de enquête-commissie na de oorlog: „Je me décidais à la guerre avec un confiance absolute dans la victoire". En deze mening was indertijd het hele Franse volk toegedaan, omdat het niet wist; dat zijn „gevechtswaarde" schromelijk verwaarloosd was. Was het inderdaad zó onzinnig dat het Franse volk toen in de overwining geloofde als achteraf is beweerd? De zo even genoemde generaal geeft daarop het volgende antwoord: Een spoedig ondernomen Frans offensief, een mogelijkheid, waarmede von Moltke rekening had gehouden bleek onuitvoerbaar te zijn, tengevolge van de gebreken in de organisatie van de aanvullingsdienst. Door het aanvankelijk defensief optreden kon echter aan die gebreken gedeeltelijk het hoofd worden geboden. Veel ernstiger was de onoordeelkundige leiding van het opperbevel en het gebrek aan initiatief der onderbevelhbbers (de commandanten der beide legercorpsen Bazaine en Mac Mahon) en de commandanten der legercorpsen en divisies. Nadat op 2 Augustus 1870 een Franse divisie zonder enig strategisch doel en de zwakke Pruisische bezetting van Saarbrücken (ook thans opereert de Franse legerleiding bij deze stad) had verdreven, werd twee dagen later een Frans corps door een vijfvoudige meerderheid verslagen. Daarna werden op 6 Augustus de beroemde veldslagen van Spichern en Wörth geleverd, waarbij de Fransen de nederlaag leden. Daarop volgde de slag van Gravelotte-St. Privat, welke bijna door de Fransen werd gewonnen. Waarschijnlijk zullen al deze historische namen weer opduiken in de thans weer uitgebroken strijd.

Maarschalk Bazaine had waarschijnlijk de oorlog kunnen winnen, wanneer hij een krachtig offensief had ondernomen met zijn volmaakt intact gebleven reserve. Maar hij kleefde vast aan Metz, waar de legervoorraden waren opgehoopt, in plaats van er voor te zorgen, dat zij bij het voorwaarts rukken zouden kunnen worden nagezonden. Voor een omsingeling van zijn Noordelijke vleugel behoefde hij niet te vrezen, omdat deze door de vestingwerken van Metz werd gedekt. Bij de Duitsers begon door de snelle overwinningen en opmarsen wanorde te heersen. Von Moltke zag het grote gevaar daarvan in. Maar toen maakte maarschalk Bazaine een grote fout: Zijn order, dat de garde niet mocht worden ingezet, bezorgde de Duitsers tijd en gaf hun de gelegenheid, weer op hun verhaal te komen, met het gevolg, dat Metz werd ingesloten, waardoor een leger van meer dan 200.000 man voor Frankrijk verloren ging. Zo ooit, dan werden toen de woorden van Napoleon I bewaarheid: „Ik heb vele fouten begaan, maar de vijand beging er nog meer en daarom heb ik overwonnen."

Er bestond in 1870 voor het Franse volk voldoende aanleiding, om hoge verwachtingen van zijn leger te koesteren. Ook Louis Veuillot koesterde deze verwachtingen. Schaepman vertelt in een opstel in „Mensen en Boeken" dat hij in Rome den vermaarden journalist trof die hem geestdriftig toeriep: „Gelukkig hebben we nu dan oorlog met Pruisen", waarop Schaepman antwoordde: „Mais malheureux, vous serez battu!" Veuillot was zeer boos over dit antwoord. Hij kon toen ook nog niet weten, hoe gebrekkig de leiding van het Franse leger zou zijn.

De Franse nederlagen, vooral die te Sedan, brachten Napoleon III ten val. Deze Keizer was niet, zoals Frederik de Eerste of als Napoleon I, een veldheer. De geweldige nederlagen van 1812—1815 aan Frankrijk toegebracht, hadden weliswaar aan het bewind van den groten Corsicaan een einde gemaakt, maar de herinneringen aan de schitterende overwinningen onder de persoonlijke leiding van den keizer bevochten, niet uitgewist. Het „Hotel des Invalides" is daarvan een blijvende getuigenis. Wilhelm I was evenmin als Napoleon III een groot veldheer en „zijn" overwinningen in de oorlogen tegen Oostenrijk en Frankrijk had hij alléén te danken aan het genie van von Moltke. Zijn kleinzoon Wilhelm II was evenmin een veldheer. En diens val na de wereldoorlog bewees, dat niet slechts parvenu's, maar ook vorsten uit een eeuwenoud regeringsgeslacht kunnen worden onttroond als gevolg van een verloren oorlog, voor het uitbreken waarvan zij verantwoordelijk worden geacht.

NEDERLAND.

NEDERLAND EN DE LANGE DUUR VAN DE OORLOG.

In een hoofdartikel in de Standaard waarin we onmiskenbaar de stijl van Dr. Colijn herkennen, wordt een lange duur van de oorlog voorspeld, omdat het thans gaat om de vraag of Engeland invloed zal hebben op hetgeen in Europa gebeurt of dat de Duitse visie werkelijkheid zal worden dat Engeland alleen zal betrokken worden bij Europese zaken, die Engeland alleen direct raken.

Dat is de kern zegt de schrijver van het huidige conflict.

En dan vervolgt hij:

„Is deze zienswijze juist, dan zal men dus wel moeten rekenen met een lange duur van de oorlog.

Dat dit ook voor ons consequenties meebrengt, vereist geen uitvoerig betoog.

Die consequenties liggen al dadelijk voor de hand op het terrein van het economisch leven, in die zin, dat rekening zal moeten worden gehouden met een zo hoog mogelijke graad van zelfvoorziening op nagenoeg elk gebied. De Engelse blokkade begint, niet waarmee ze begon in de vorige oorlog, maar waarmee ze eindigde in 1918, d.w.z. met de uiterste scherpte.

Doch ook op militair gebied stelt de te verwachten oorlogsduur bijzondere eisen.

Beide oorlogvoerenden hebben verklaard onze neutraliteit te zullen eerbiedigen. Ze menen dit ook. Maar...... de spanningen kunnen, als gevolg van de lange duur, wel eens zó groot worden, dat een eindbeslissing geforceerd moet worden, het koste wat het kost! En dan kan ieder incident een aanleiding worden om onze neutraliteit niet langer te eerbiedigen.

Nu neemt het gevaar daarvoor af, naarmate we sterker zijn. Er is de laatste jaren veel bereikt, maar er ontbreekt ook nog al wat, dat bij het uitbreken van de oorlog in staat van worden was. Zij daarom de uiterste inspanning aanwezig, om althans binnenslands te doen wat mogelijk is! En we denken daarbij niet het minst aan de kunstmatige versterking van onze bodem. Ook moet de Ned. industrie, voor zover grondstoffen verkrijgbaar zijn, met alle macht zich toeleggen op de aanmaak van wapentuig dat nog niet aanwezig is. Laat men hierin het autoritaire Duitse voorbeeld volgen — of wil men liever een oud-Ned. zeemansterm, dan: alle hens aan dek!"

Aldus de schrijver van het Standaardartikel.

WEER HETZELFDE SPEL?

Tijdens de grote oorlog 1914 — 1918 is er in de Nederlandse journalistiek nog al wat deining geweest omtrent de houding van de Telegaaf tegenover een der oorlogvoerende partijen. Aan de integriteit van de Nederlandse dagbladpers heeft dit veel kwaad gedaan. Gaat dit sensatieblad nu weer eenzelfde richting in? Hoe kan anders de Berlijnse kortegolfzender al op Zaterdagavond weten, wat het blad Zondagochtend zou bevatten???

Wij lezen in het Volk:

Zaterdagavond kort na tien schakelden wij de Berlijnse korte-golfzender in die juist bezig was ten behoeve van Afrika de op gramofoonplaten opgenomen rede van Goering nog eens uit te zenden.

Vlak daarop sloten nieuwsberichten in het Engels aan. De omroeper deelde mee, dat Goering's rede een diepe indruk had gemaakt in het neutrale buitenland, vooral in Nederland. Dit verwonderde ons lichtelijk, want de Telegraaf was het enige grote dagblad, dat deze redevoering nog in zijn avondblad had gebracht. Maar de spreker ging verder en noemde meteen prompt de Telegraaf, daarbij wijzend op de opmaak der rede en voorts citerend uit een aan dit blad toegeschreven commentaar.

Onmiddellijk hebben wij de Telegraaf opgeslagen om dit commentaar eens wat nauwkeuriger te bezien. De rede bleek echter zonder enige toelichting te zijn afgedrukt. Wij haalden de schouders op en schreven de Berlijnse mededeling alreeds op rekening van de leugen-propaganda.

Maar wie schetst onze verbazing, toen wij het Zondagochtendblad van de Telegraaf openvouwden en daar het commentaar aantroffen, waaruit de Duitse radio-omroep reeds Zaterdagavond had geciteerd.

Ra, ra, hoe kan dat?

EMMASTAD.

AEROCLUB CURAÇAO.

Op a.s. Zondag, 22 October, te 11.30 n.m., zal in Club „Asiento" de prijsuitreiking van de op 15 dezer gehouden behendigheidswedstrijden plaats vinden.

Na afloop zal een gezamenlijke lunch gebruikt worden. Wij zullen het op prijs stellen, alle deelnemers, juryleden en belangstellende-leden bijeen te zien.

Het Bestuur.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Biljarten.

In verband met het feit, dat de laatste wedstrijden om het persoonlijk kampioenschap en de prijsuitreiking a.s. Dinsdag in onze Club plaats hebben, zal de wedstrijdavond voor de handicap-competitie verzet worden naar Woensdag.

Wij hopen dat de nog overgebleven deelnemers nu eens niet afschrijven, dan kan deze afvalwedstrijd in ca. 2 avonden afgelopen zijn. Door de vele afschrijvingen heeft deze wedstrijd veel te lang geduurd, waardoor de animo hiervoor danig gezakt is.

Het Bestuur heeft het plan om onmiddellijk na beëindiging van deze wedstrijd een nieuwe competitie op touw te zetten zonder handicap. Alle leden worden dan naar hun gemiddelde in 3 of 4 groepen ingedeeld, iedere groep met een eigen speelavond per week zoals we dit vroeger reeds meer gedaan hebben. Een ieder krijgt nog bericht in welke groep hij ingedeeld is en welke avond aan zijn groep is toegewezen.

Voetbal.

Zondag, 22 October, Competitiewedstrijd Asiento II tegen S.U.B.T. II. Terrein Rio Canario; aanvang 4 uur n.m.

Opstelling „Asiento":
Teunisse
Spruit — Booth
Fosbrook — Rijpkema — Schaap
Hartsgers — Nebbeling — Houting — de Boer — Hendriks

Tennis.

Alle deelneemsters en deelnemers aan de Gemengde Enkel-wedstrijden worden Zaterdag, 21 October, **om half vijf 's middags** op de banen verwacht.

Wegblijvers of laatkomers zullen van verdere deelname moeten worden uitgesloten.

De aanvangstijd van Zondag is afhankelijk van het aantal partijen dat Zaterdag gespeeld kan worden en wordt dus nog nader bekend gemaakt.

De Commissie.

CURACAO.

KOLONIALE STATEN.

Donderdagavond werd door de Staten een vergadering belegd t.a.v. verschillende punten.

Vooreerst t.a.v. verschillende veranderingen in de Begrotingen 1939 en 1940. De Staten deelden het Bestuur mede, dat zij daarmee alleen slechts accoord konden gaan, als ze wisten, welke veranderingen er zouden komen en de motieven, waarom; zodat de Staten daarin eerst gehoord konden worden en hunne mening daaromtrent zouden kunnen geven.

Ook zou een schrijven gericht worden aan den Gouverneur over prijsstijging. Meermalen is prijsstijging onderwerp geweest in de Raad.

De kwestie, waar het op neerkomt, is: wat verstaat men onder prijsstijging of in a.w. wat is geoorloofd en wat is niet geoorloofd?

En wat heeft het Bestuur hiertegen gedaan?

Dan stelden de Staten in hetzelfde schrijven de volgende 4 vragen:

1o. Welk standpunt neemt het Bestuur in t.a.v. het opslaan van goederen?

2o. Wat doet het Bestuur t.a.v. de opdrijving der huishuren, vooral nu in deze oorlogstijd de cement en de materialen duurder zijn geworden en er dus minder zal gebouwd worden?

3o. Kan het Bestuur maatregelen nemen om de vrachten der schepen binnen redelijke grenzen te houden?

4o. Bestaat er dispensatie voor uitvoer van goederen uit Holland? En zo niet kan het Bestuur dan bevorderen, dat deze dispensatie zo spoedig mogelijk verleend wordt?

De Heer Da Costa Gomez vroeg hierna opschorting van de vergadering en wel omdat hij van de leden vernam bij geruchte, dat het Bestuur voornemens is buitengewone ... te gelen te nemen tot monopolisering.

Als het Bestuur deze maatregel zou nemen om prijsopdrijving te voorkomen, dan zou het zijn volle instemming hebben, maar niet als deze maatregel belemmerend zou werken t.a.v. de vrije ruilhandel.

De Heer Bichon deelde hierop mede, dat hij van de zaak meer wist. De kwestie is deze:

De handel heeft geen belang meer bij grote voorraadvorming. In het begin van de oorlog, kwam hier een buitengewone voorraad van verschillende artikelen, die echter spoedig bedierven. Dit experiment zal dus de handel niet meer herhalen. Als het Bestuur dit nu laat lopen, dan komt er weer een normale voorraad.

Dit is goed voor normale tijden, maar in abnormale tijden zoals nu moet men abnormale voorraad hebben. Daarom beoogt deze maatregel van het Bestuur geen prijsregeling, maar bescherming van de handel, het voorkomen van nieuwe verliezen en zal deze maatregel bereiken dat de handel grotere voorraden kan aankopen, dan strikt noodzakelijk is.

De Heer D. C. Gomez dankte den Heer Bichon voor zijn inlichtingen, maar vond deze zaak toch van te groot belang, om niet eerst eens in de afdelingen te onderzoeken.

Hierop werd dus de vergadering tot nader order geschorst.

MISSIE-ZONDAG.

Bij het lezen van de kerkgeschiedenis van onze eilanden, staat men soms verstomd over de moed van de missionarissen die hier werkten.

Niet dat men hier ineens zou neervallen, getroffen door een vergiftigde pijl van een Indiaan, niet dat wilde Indianen een Pater roofden, hem wegvoerden in een kano en hem scalpeerden, neen, er zijn niet van die dingen gebeurd vol romantiek en uitstekend geschikt, er een mooie film van te maken, maar men leze nu eens ... lange avond het leven van Mgr. Niewindt, zoals Pater Dahlaus dat geschreven heeft. Men zette door. Men leze heel die geschiedenis, al dat geharrewar met gouvernement, met loge, met zogenaamde kerkmeesters, men leze eens al die requesten en dan zal men begrijpen, hoe een geestelijke hier op Curaçao aangekomen, na enige tijd naar zijn vader en moeder schrijft: „Hoe Mgr. Niewindt het hier heeft kunnen uithouden; ik begrijp het niet".

Een vergiftigde pijl van een Indiaan brengt de dood heel spoedig, beledigende brieven, verdachtmakingen, latente tegenwerkingen, slopen iemand echter maar heel langzaam, maar doen pijn, dag in dag uit.

Weet wel, dat er over heel de wereld nog veel van die missionarissen gevonden worden, die een leven moeten lijden, gelijk Mgr. Niewindt, een leven van tegenwerking.

Het leven van Mgr. Niewindt zal U aanspreken, omdat U locale toestanden kent, omdat U het kunt vergelijken, of liever, omdat U hem leert kennen.

Zondag a.s. is het Missiezondag, we zijn er aan herinnert door de brief van de Bisschop. Bidt voor de missionarissen. Er is veel genade voor nodig, een goed missionaris te zijn en gij kunt die genade afbidden.

We moeten aan die Zondag „meedoen" als we ons een lid voelen van die grote gemeenschap der Kerk. Een lid moet gemeenschapszin hebben.

Een aparte reden, om aan die Zondag mee te doen, is het volgende:

„In Europa zijn er millioenen, die hun gave voor de Missie nu niet kunnen geven er zijn veel andere zorgen, wij die het betrekkelijk goed hebben, die van de oorlog niet veel bemerken, kunnen nu in de plaats van hen wat geven."

We hopen, dat de Missie-Zondag op Curaçao mag slagen.

X.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Eervol ontslag aan:

A. Hassell, postbeambte te Windwardside op Saba; datum ingang 1 Dec. 1939.

Benoemingen:

H. L. Chateau, gouvernementsgeneeskundige; tot schoolarts op Curaçao.

J. Rozier; tot tijdl. bevolkingscontroleur op Curaçao.

R. F. de Jong, tijdl. landmeter; tot tijdl. rooimeester op Curaçao.

G. Seppen; tot tijdl. inspecteur der burgerpolitie in Curaçao.

F. A. van Drimmelen; tot tijdl. ambtenaar bij de dienst van het Kadaster.

A. H. Johnson; tot postbeambte te Windwardside op Saba.

A. G. van der Dijs, schrijver op Bonaire, tot waarnemer van de weerkundige dienst op genoemd eiland.

G. Alders; tot apothekersbediende op Bonaire.

Overplaatsing.

Mr. L. A. L. Weeber adj. commies; van de Inspectie van het Onderwijs naar de Gouvernements-Secretarie.

Bevordering:

Mej. C. E. v.d. Biest Thielen, commies ter Administratie van financiën; tot hoofd-commies.

Toelating:

... Kellen als belasting-adviseur.

Voogdijraad Aruba.

Aan Ds. G. E. Alers is, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lidsecretaris.

F. de Paula Wever, klerk ter Griffie v.h. Hof van Justitie op Aruba, is benoefd tot secretaris.

Examencommissie.
(bedoeld bij art. 33 van de Gezondheidsverordening).

Aan M. de Veer Daal is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als lid onder dankbetuiging voor de door hem als zodanig bewezen diensten.

T. B. S. Goei, apotheker-scheikundige, bij de Openbare Gezondheidsdienst alhier, is benoemd tot lid.

Humberto Badaracco, D.D.S. is benoemd tot lid.

Examencommissie.
tot het afnemen van Mulo-Examens en Voorbereidend Klerk-Examen.

Benoemd tot lid: A. van Meerten, hoofd van de Oranjeschool voor U.L.O te Philipsburg op St. Maarten

De Gouvernements-Secretaris,
Gronemeyer.

REORGANISATIE VAN CURAÇAO'S DEFENSIE.

Begin van uitvoering gegeven.

Blijkens de begroting voor hoofdstuk twaalf dep. van koloniën wordt voor 1940 geraamd:

Gewone dienst *f* 13.330.813 en kapitaaldienst *f* 147.500, totaal *f* 13.478.313, d.i. *f* 11.596 minder dan voor 1939.

Voor uitgaven ten behoeve van Curaçao is *f* 190.260 meer uitgetrokken.

De hogere raming houdt voornamelijk verband met de reorganisatie van de defensie van Curaçao, waaraan een begin van uitvoering wordt gegeven. Hiertegenover kan er op worden gewezen, dat de Curaçaose begroting een bedrag van *f* 240.000 is uitgetrokken als bijdrage aan de rijksbegroting in de kosten van de defensie van genoemd gebiedsdeel.

2 MILLIOEN VOOR DEFENSIE VAN CURAÇAO EN ARUBA.

Volgens berichten van de United Press, heeft de Nederlandse regering aan de Kamers aangevraagd 2 millioen voor de defensie van Curaçao en Aruba.

VERDUISTERING.

Welke maatregelen moeten we treffen?

ALGEMEEN.

Zorgen dat er geen licht zichtbaar is vanuit de lucht.

WINKELPANDEN.

Zorg dat zowel de etalage- en binnenverlichting, als de buitenlampen en reclamelichten gedoofd zijn.

WOONHUIZEN.

1. De niet noodzakelijke verlichting uitlaten; peer eruit schroeven of leukoplast over de schakelaar plakken.

2. Het noodzakelijke licht zodanig afschermen dat het buiten niet zichtbaar is door:

a. de raamopeningen af te schermen, ramen te sluiten en daarna af te schermen, shutters geheel te sluiten.

b. een lichtsluis aan te brengen bij de deuren.

c. de lichtbron zelf te schermen.

OP DE STRAAT.

Begeeft U alleen op straat als dit strikt noodzakelijk is en betracht dan nog de uiterste voorzichtigheid.

VOETGANGERS.

1. Maak waar dit mogelijk is, gebruik van het trottoir, kijk goed uit speciaal bij het oversteken.

2. Gebruik indien een klein lichtje onontbeerlijk is, slechts een kleine met blauwe stof of blauw papier afgeschermde naar beneden gerichte zaklantaarn.

WIELRIJDERS. Met geheel gedoofde lichten rijden.

BESTUURDERS VAN MOTORRIJTUIGEN.

1. Rijden met z.g. stadslichten en deze bovendien afschermen.

2. Zonodigde binnenverlichting van de auto afschermen.

3. Een flinke afstand houden van een eventueel voorrijdend vervoermiddel.

Bedenkt dat U zichzelf en anderen, door het nalaten of veronachtzamen van de verduistering, ter vernietiging aanbiedt.

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
8.30 v.m. Hoogmis met Holl. Preek.
7 n.m. Lof
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:

4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:

4.45 v.m. H. Mis.
6.30 H. Mis
7.45 Kindermis
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Groot Kwartier.

5 uur Vroegmis.
7 uur Kindermis.
8.15 uur Hoogmis.
6.30 uur Lof.

In de week dagelijks de H. Mis om 6.30 uur.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

NIET ALLEEN DE VOORZIJDE, DOCH OOK DE ACHTERZIJDE VAN UW HUIS MOET VERDUISTERD WORDEN. HEBT U DAARAAN GEDACHT?

WEET U ZEKER DAT U NIET PER ONGELUK DE BUITENVERLICHTING ZULT AANDRAAIEN? KUNT U NIET BETER DE LAMP ERUIT DRAAIEN OF LEUKOPLAST OVER DE SCHAKELAAR PLAKKEN?

LUCHTBESCHERMINGS DIENST.

Drie belangrijke punten voor de verduisteringsoefening.

1. Zorg voor een goede verduistering.
2. Ga niet op de straat, indien dit niet nodig is.
3. Luister naar de reportage door de Curom.

IN DANK ONTVANGEN.

Van de K.N.S.M. enige brochures over Nederland, uitgegeven door de Algemene Nederl. Vereniging voor Vreemdelingenverkeer,

Van den Heer Ernesto Martijn, Consul van Haiti een folder over dat eiland, alsmede een brochure over de republiek van Haiti in de inter-Amerikaanse politiek.

K
KRO
O

NEDERLANDS WERELDPROGRAMMA.
Zondag, 22 October 1939.
01.25 — 0.25 uur G.M.T.
Via P.C.J. Golfl. 31.28 m.

1. Wilhelmus — Opening
2. Gramofoonmuziek
3. „Mohammed en zijn leer" door Pater R. Zijlstra S.M.A.
4. Gramofoonmuziek
5. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
6. Eventueel Vaderlandse Kroniek
7. Gramofoonmuziek

KOLONIALE UITZENDING.
14.05 — 15.05 uur G.M.T.
Via P.C.J. Golflengte 19.71 m.

1. Mars
2. De film in Nederland door A. van Domburg
3. Gramofoonmuziek
4. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
5. Eventueel Vaderlandse Kroniek
6. Gramofoonmuziek

Hr. Ms. O. 20.

FILMBESPREKING.

„PORT OF SEVEN SEAS (Roxy).

Na een aardig Journaal en een uitgebreide reportage van de feestelijkheden in Holland bij de geboorte van Prinses Irene, komt de film „**Port of Seven Seas**", met **Wallace Beery**. Ook in deze film is hij weer de „ruwe bolster", maar met een echt gevoelig hart. Als bar-keeper in Mar Seille leidt hij zijn vrienden een genoeglijk leventje, totdat zijn zoon Marion, zijn trots, aangetrokken door de zee, hem heimelijk verlaat; en ook zijn buurmeisje, waarmee hij zou trouwen. De twee zoeken nu troost bij elkaar, want de vader wil zijn groot verdriet niet tonen. Om de eer van het meisje te redden, huwt een van zijn vrienden met haar en de oude Bar-keeper wordt de trouwe huisvriend. Dan komt Marion terug, en als deze het huwelijksleven van zijn vroegere beminde wil verstoren, is het de oude vader, die, ondanks zijn grote liefde voor zijn jongen, hem onverbiddelijk naar zee terugstuurt.

Een mooie film, waarin zowel de vader als het meisje hun rol vaak op aangrijpende wijze uitbeelden, terwijl de stam gasten hier en daar voor de vrolijke noot zorgen.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs & Nieuwsb.

De Haagse rechtbank veroordeelde het kamerlid H. Ruyter wegens belediging van het kamerlid Rost van Tonningen, die hij het woord landverrader toevoegde tot *f* 25.— boet subs. 25 dagen hechtenis.

De Minister van onderwijs is voornemens op korte termijn deskundigen te raadplagen om de spelling op school in die van de regeringsstukken gelijk te maken.

De opbrengst van de Rijksmiddelen over September bedraagt een millioen boven de raming. Over het tijdvak van Januari tot September bedroeg de opbrengst der rijksmiddelen achttien millioen boven de raming.

Er is thans een wetsontwerp ingediend, waarbij de regering een bedrag van honderd millioen voor defensie aanvraagt en een regelingsgarantie drie millioen voor aankoop van K.L.M. vliegtuigen.

GRACE LINE

(Wijzigingen voorbehouden.)

AFVAARTEN VAN CURAÇAO:

NAAR CRISTOBAL, via La Guaira, Puerto Cabello, Aruba (Facultatief), Barranquilla en Cartagena:

S.S. „SANTA ELENA“	17 October.
S.S. „SANTA ROSA“	25 October.

NAAR NEW YORK, via La Guaira en Cap Haitien:

S.S. „SANTA PAULA“	18 October.
S.S. „SANTA ELENA“	25 October.

Uitsluitend buitenhutten met privé zoetwaterbad.

NAAR MARACAIBO, via Aruba:

S.S. „TACHIRA“ (passagiers en vracht)	17—18 October.
SS. „TACHIRA“ „ „ „	24—25 October.
S.S. „TACHIRA“ „ „ „	31 Oct. 1 Nov.

S. E. L. Maduro & Sons, Inc. Agenten.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE STOOMBOOT MAATSCHAPPIJ N.V.

K.N.S.M. Curaçao. **Eerstvolgende afvaarten en aankomsten.**

VAN EUROPA:

ss. „HERCULES“	(via Trinidad en La Guaira)	26 October.
ss. „TIBERIUS“	(via Trinidad en La Guaira)	31 October.
ss. „STUYVESANT“	(via de Colonlijn havens)	4 November.
ms. „DOROS“	(via Paramaribo, Georgetown en La Guaira)	7 November.
ss. „COSTA RICA“	(via de Colijnlijn havens)	12 November.
ss. „HELDER“	(via La Guaira)	15 November.

NAAR EUROPA:

ss. „BAARN“	(via Trinidad)	24 October.
Een schip.	Omstreeks	3 November.

VAN NEW YORK:

ss. „LUNA“	(via Port au Prince, La Guaira en Pto. Cabello)	25 October.
ss. „COTTICA“	(via Port au Prince)	28 October.
ss. „ASTREA“	(via Haitaansche havens)	2 November.

NAAR NEW YORK:

ss. „AMOR“		22 October.
ss. „CRIJNSSEN“	(via Port au Prince)	25 October.
ss. „CALYPSO“	(via Pto. Cabello, facultatief)	27 October.

NAAR PARAMARIBO:

ss. „COTTICA“	(via Pto. Cabello, La Guaira, Oriente, Trinidad Trinidad en Georgetown)	28 October.

NAAR BARRANQUILLA, CARTAGENA,

CRISTOBAL EN PTO. LIMON:

ss. „TIBERIUS“	(gaat niet naar Pto. Limon)	1 November.
ss. „STUYVESANT“		5 November.
ss. „COSTA RICA“		13 November.
ss. „HELDER“	(gaat niet naar Kingston en P. Limon)	16 November.

NAAR MARACAIBO:

ss. „EL LIBERTADOR“	(via Aruba)	Maandag.	23 October 2 p.m.
ss. „LUNA“	(via Aruba)	Woensdag.	25 October ———
ss. „POSEIDON“		Zaterdag.	28 October ———
ss. „EL LIBERTADOR“	(via Aruba)	Zondag.	29 October 11 a.m.

Te verwachten schepen over de maand October 1939.

21.	Eng:	„Remuera“	Cristobal	Londen
21.	„	„Chancellor“	Pto. Cabello	?
22.				
23.	Pan:	„Tachira“	Maracaibo	Aruba|M'bo
23.	Noorsch	„Sorvangen“	Cd. Trujillo	Pto. Cabello
24.	Amk:	„Santa Rosa“	New-York	La Guaira
24.	Dom:	„San Rafael“	Aruba	Cd. Trujillo
24.	Noorsch	„Aluminum-boot“	La Guaira	Maracaibo
25.	Amk:	„Santa Elena“	Pto. Colombia	La Guaira.

Eenige en Algemeene bekendmaking.

Wij maken onze stroomverbruikers er op attent, dat de stroomkwitanties over de maand SEPTEMBER zonder uitzondering voor of op 24 OCTOBER betaald moeten worden.

Alle na deze datum niet betaalde Kwitanties zullen door ons worden geincasseerd, verhoogd met EEN GULDEN incassokosten.

Wij verzoeken onze verbruikers tijdig hun kwitanties te voldoen, ten einde ons niet te noodzaken tot afsluiting over te gaan.

ELECTRICITEITBEDRIJF.
CURAÇAO.

Met gaat gewoonlijk om raad te vragen bij die mensen welke het geluk naloopt. Zou het niet beter zijn, raad te vragen aan hen, die veel tegenspoed hebben?

Moet gij zaaien met tranen, weet dan wel, dat misschien juist de traan, die uit uw oog valt, de dauwdruppel wordt, die een verwerkte plant voor eeuwig bloesem zal doen dragen.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO NOBO.

22 October 1939:	A-klasse	Hercules 1 — Volharding 1 (Jesurun)	
22 October 1939:	Res.A-klasse	Jong-Holland 2 — Atletico 2 (B. L. Dijk)	*

FINALE WILHELMINA BEKER.

29 October 1939: **S.U.B.T. 1 — Jong Holland 1**
Scheidsrechter: Visser.
Grensrechters: Dijk en Brakke.
aanvang 4.15 uur precies.

Bij gelijke stand 2 7½ min. verlengen. Is de stand nog gelijk dan beslist het lot.

RIO CANARIO.

22 October 1939:	A-klasse	Asiento 2 — S.U.B.T. 2 (Brakke)	
22 October 1939:	B-klasse	D.C.C. — Arsenal (H. Rog)	*

SCHERPENHEUVEL

22 October 1939:	A-klasse	Scherpenheuvel 1 — R.C.C. 1 (L. Casper)	
22 October 1939:	Juniores	Scherpenheuvel — Hercules (I. Dania)	%

De met % aangegeven wedstrijden beginnen om 9 uur v.m.
De met * aangegeven wedstrijden beginnen om 2.30 uur .m. precies.
De andere wedstrijden beginnen om 4 uur n.m. precies.
DUUR VAN ALLE WEDSTRIJDEN 2 × 40 minuten.

Met het oog op de vroeg invallende duisternis worden de verenigingen vriendelijk verzocht op tijd aanwezig te zijn.

Heren Scheidsrechters worden verzocht tijdig de competitieleider te berichten, ingeval zij verhinderd zijn. Adres competitieleider: E. Palm, Langestraat 78.

BEKENDMAKING.

De Postdirecteur maakt hierbij bekend dat er voorloopig geen gelegenheid bestaat voor verzending van luchtpostbrieven naar Duitschland.

3—1

Klieruitvinding herstelt U in 24 uur.

Lijders aan krachtverlies, zenuwen, slapheid, vuil bloed, slecht memorie, oudzijn voor de tijd, zullen plezier vinden in de nieuwe uitvinding van 'n Amerikaans dokter.

Deze uitvinding maakt het mogelijk snel en afdoende uw lichaam en nieren te herstellen, uw bloed te zuiveren, uw memorie en lust te herstellen en u tot 'n nieuw mens te maken in 8 dagen. Deze ontdekking is voor huiselijk gebruik, in tabletten in te nemen, maakt nier-operatie onnodig en geeft nieuwe levenslust in 24 uur en is absoluut veilig en natuurlijk in gebruik. Het succes van deze geweldige uitvinding VI-TABS genaamd, is in Amerika zo groot dat het door alle zaken verkocht wordt tot komplete voldoening der gebruikers, anders geld terug. In andere woorden, VI-TABS moet uw levenslust en kracht herstellen en u 10 tot 20 jaar verjongen, anders geld terug voor ledig pakje. Een speciale dubbele fles van 48 VI-TABS kost weinig en de garantie beschermt u.

VI-TABS

Herstel moed en levenskracht. 1

OLIFANTEN ALLEEN NOG IN HET MUSEUM?

De mens roeit dieren uit.
Merkwaardige gevolgen.

Vele zoölogen hebben reeds uiting gegeven aan hun bezorgdheid, dat er over enkele jaren geen leeuwen, tijgers of olifanten meer op de wereld te vinden zullen zijn. Niet alleen worden er zowel in Afrika als in Indië voortdurend meer dieren geschoten dan wettelijk toegestaan, maar ook de levensvoorwaarden worden steeds ongunstiger. Het zal dus nog zover komen, dat op een goede dag een kind met haar moeder naar een museum gaat, daar een reusachtig beest ziet en verbaast vraagt, of er vroeger heus zo'n monster bestaan heeft. Dat „monster" is dan een doodgewone olifant, die tegenwoordig nog gezond en wel in Afrika en Indië ronddraaft.

Wanneer we zeggen, dat de levensvoorwaarden voor de dieren steeds ongunstiger worden, dan bedoelen we daarmee, dat bijv. de leeuw niet voldoende antilopen meer kan vinden, om zich te voeden. Daardoor wordt zijn levenskracht natuurlijk verzwakt. Andere dieren worden sterker dan hij. De leeuw wordt terug gedrongen en moet op een goede dag verdwijnen.

Of een ander voorbeeld: Zoals men weet, werden in heel Europa verschillende vogelsoorten vrijwel uitgeroeid. Daarentegen konden ratten en konijnen zich op geweldige wijze vermenigvuldigen. Andere diersoorten werden nu door de konijnen en ratten weer verdrongen, zodat ook hier het wisselende spel der natuur zich in zijn noodlottige vorm herhaalt.

In Indië worden de bizons door de Maharadja's en hun jagers weggeschoten. Daardoor ontnam men de tijger zijn natuurlijk voedsel. De tijger moest zich schadeloos stellen en drong de Indische dorpen binnen, waar hij soms in enkele weken tijds tientallen slachtoffers maakte, wat natuurlijk weer een vernietigende jacht op het mooie roofdier tengevolge had.

In de Amerikaanse bodemcultuur beseft men tegenwoordig, dat de in ieder seizoen telkens voorkomende droogte nooit zulke vormen zou hebben aangenomen, als men de bever niet op kortzichtige wijze had uitgeroeid.

OPENBARE BEKENDMAKING

De Gouverneur van Curaçao, gelet op Zijn beschikking houdende de instelling van de Luchtbeschermingsdienst (P. B. 1939 n. 98), en uit kracht Zijner bevoegdheid ex artikel 1, lid 1 sub d, van het Besluit van 26 September 1939, P. B. No. 97 maakt bekend dat op 23 October 1939 een verduisteringsoefening zal worden gehouden op het eiland Curaçao en dat daarvoor de volgende algemene gedragsregels voor de burgerij zijn vastgesteld.

GEEN LICHTUITSTRALING UIT GEBOUWEN.

I. Eigenaren, bewoners of gebruikers van woningen en andere gebouwen, alsmede van schuren, zijn verplicht zorg te dragen, dat het daarbinnen aanwezige licht op generlei wijze naar buiten straalt, alsmede dat voorwerpen, welke aan de buitenkant van gebouwen zijn bevestigd of zich bevinden op de bij die gebouwen behorende open percelen, waaronder begrepen portieken en galerijen, geen licht uitstralen.

AFGEDEKT LICHT AAN VOERTUIGEN.

II. Het is aan eigenaren of houders van verlichte motorrijtuigen of andere rij- en voertuigen, verboden, zich daarmede te bevinden of deze te laten staan buiten de gebouwen, tenzij de inwendige en uitwendige verlichting zodanig is afgedekt, dat niet meer dan de hoogst noodzakelijke directe omgeving wordt beschenen, terwijl berijders of geleiders van rijwielen — bakfietsen inbegrepen — verplicht zijn de daarop aangebrachte verlichting geheel te doven.

GEEN OPEN LICHTEN BUITEN.

III. Onverminderd het bepaalde onder I en II is het verboden zich in de open lucht te bevinden in het bezit van een brandende lantaarn, fakkel of ander lichtgevend voorwerp, tenzij van een electrische lantaarn, welke met blauwe stof is afgeschermd en slechts naar beneden gericht wordt gebruikt alsmede daar enig vuur te ontsteken.

VERKEER EN OPENBARE ORDE.

IV. Het is verboden op de openbare weg met motorrijtuigen of andere rij- en voertuigen, dan wel met rijwielen te rijden met een zodanige snelheid, dat zulks in verband met de veiligheid van het verkeer gevaar oplevert.

V. Eigenaren en commandanten van vaartuigen en schepen zijn verplicht zorg te dragen, dat de daarop aanwezige verlichting is gedoofd.

VII. Het is verboden onnodig lawaai te maken, waaronder is begrepen het langer dan hoogst noodzakelijk, geven van waarschuwingssignalen door bestuurders van motorrijtuigen of rijwielen.

VII. Het is voetgangers verboden buiten noodzaak, ter beoordeling van de Politie, op voor rijverkeer bestemde gedeelten van wegen te lopen of te vertoeven.

VIII. Het is verboden op enigerlei wijze de openbare orde te verstoren.

IX. Ieder is verplicht onmiddellijk gevolg te geven aan de bevelen of aanwijzingen welke hem in het de openbare orde door of vanwege de Politie worden gegeven.

Ten overvloede wordt er op gewezen, dat bij de artikelen 7 en 5 van het Besluit is bepaald als volgt:

Opzettelijke overtreding of niet nakoming van deze voorschriften wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of een geldboete van ten hoogste duizend gulden.

Hij, aan wiens schuld te wijten is, dat deze voorschriften worden overtreden of niet nagekomen, wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste vijfhonderd gulden.

De ambtenaren daartoe aangewezen bij artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering voor Curaçao en de daartoe bijzonderlijk door den Gouverneur aangewezen personen, naar wier oordeel iemand een feit pleegt, waardoor het welslagen van de oefening in gevaar wordt gebracht, zijn bevoegd, na aanmaning en bij onwil of afwezigheid van den overtreder de nodige maatregelen te treffen of te doen treffen, en daartoe de hulp van de sterke arm in te roepen. Zij zijn in dat geval bevoegd zonodig te allen tijde een woning tegen de wil van den bewoner te betreden.

DE STRAATVERLICHTING WORDT GEDOOFD.

De Gouverneur maakt voorts nog bekend dat:

I. in het tijdvak van 20.00 uur tot 21.30 uur de straatverlichting zal zijn gedoofd;

II. generlei aansprakelijkheid wordt aanvaard voor schade, welke uit de voorschriften dezer bekendmaking kan voortvloeien. Ieder, die zich gedurende voormeld tijdvak op straat bevindt, doet zulks geheel voor eigen risico. In verband hiermede wordt het publik raad gegeven zich niet op de straat te bevinden. Ook het verkeer dient tot het uiterst noodzakelijke te worden beperkt.

III. Het verdient aanbeveling de verlichting van motorrijtuigen of [illegible] dekken met zwarte of blauwe of andere vrijwel ondoorschijnende stoffen, waarin een spleet van ten hoogste 5 c.M. breed en ten hoogste 1 c.M. hoog onder het brandpunt van de lamp kan worden vrijgelaten en deze spleet af te schermen met blauwe doorschijnende stof en voorts uitsluitend z.g. stadslichten te gebruiken.

Zij die de politie op haar verzoek terzijde staan zijn kenbaar aan een witte band om de arm met het woord „LUCHTBESCHERMINGSDIENST".

Teneinde te kunnen nagaan of de getroffen maatregelen aan het gestelde doel beantwoorden, zal men goed doen zich daarvan op een avond te voren te overtuigen.

In het bijzonder wordt het doven van de reclame- en buitenverlichting onder de aandacht gebracht van hen die daarvoor aansprakelijk kunnen worden geacht.

Op een achttal drukke kruispunten zullen z.g. richtingslampen branden, waardoor de plaats van de kruispunten wordt aangegeven.

Eerste hulp bij ongelukken kan worden verleend bij de politieposten en op de volgende daarvoor in te richten eerste hulpposten: Quarantaine Gebouw; Waterleiding-station Groot Kwartier; Woning districtmeester tweede district (Landhuis Rust).

De verduistering zal worden gecontroleerd door patrouilles en door uitkijkposten.

Via de CUROM zal een reportage worden uitgezonden.

DE OEFENING ZAL GEHOUDEN WORDEN VAN 20.00 UUR TOT 21.30 UUR.

Willemstad, 17 October 1939,
De Gouverneur van Curaçao,
G. J. J. Wouters.